

צולת כאילו א
צענ הכולה פסקא פ

ואמר ר' אלעזר מיום שחרב בית המקדש ננעלו שערי תפלה, ואע"פ
ששערי תפלה ננעלו שערי דמעה לא ננעלו (שם). עם שלמותו השכלית של
האדם לא יהי שלם אם לא תלוה לה שלמות כחו המדמה, שיהיו ציוריו וכחותיו
הדמיוניים מיוסדים על עומק היושר, הבא משורת השכל והחכמה. בית המקדש
נקרא נור של עולם ובית תפלה לכל העמים. הנור האמתי הוא השלמת ציור
המדמה כפי השורה השכלית, שמזה תמשך הדרכה מוסרית נעלה בעולם, ועיקר
התפלה בנוי על זה. אמנם כל זמן שמכון המרכז הכללי, של השיווי הכולל-
לכל-האדם של השכל עם ציור-המדמה, הי קים בעולם, הי קל גם לכל יחיד
לכונן את דרכי ציוריו ע"פ יסודות השכל, ובהתרומם ע"פ כח המדמה הי נכון
להשפיע גדולות וטובות בחיי המעשה. אבל מיום שחרב בית המקדש, ובטל המרכז
הכללי של קישור חקי הנפש האנושית שבכחו המדמה אל אור השכל, ננעלו
שערי תפלה. כי כל יחיד ודאי יקשה לו מאד לרומם לבדו את כחו-המדמה אל
מרומי השכל, ולפעמים בהתגברות המדמה יטעה מדרך השכל, וע"י התרגשות
יצא משורת היושר. אמנם כל זה הוא רק כשהאדם בא לצייר ציורי הטוב בכחו
המדמה במדת בחירתו, שצריך לזה כח מנהל כללי, שחסר לנו בעונינו מיום
שנוטל כבוד מבית חינו. בית החיים הוא מצד הכח המדמה, שהוא הציר שעליו
יסובו חיי האדם בתשוקותיהם ונטיותיהם, והכבוד האמתי הוא גילוי השכל האלהי
הטהור, "אין כבוד אלא תורה". אבל יש שמתגברים על האדם ציוריו לטובה
שלא כפי מדת בחירתו ונטיותיו הבחירות, כי-אם כעין תולדה מכל דרכי השכל
הטוב הקבוע בו, שמתאמץ תמיד להדריך בהם את נפשו, וכשבאים הכחות

שבנפש במצב זה לידי נקודה מרכזית מתעורר האדם ברגש עז, שהוא נעלה
מכחו הרגיל, והדמעות משתפכות מרוב געגועיו לטוב ולחסד עליון, "צמאה
נפשי לאלהים לאל חי". במצב התגברות כזו של תולדות כח הדעת וציורה הפנימי
עשה אלהים את האדם ישר, שתנהלהו תומת נפשו באורח משרים תמיד, ועל כן
שערי דמעות לא ננעלו, ועם ערך ההשלמה, שתפלה כזאת מסבבת לאדם, עם
קביעות מצבו הכללי בדעת ויראת אלהים, תתגלה פעולת הפקת הבקשה כפי
מדתה וערכה, "אל דמעתי אל תחרש".